

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, dnia 27 lipca 2023 r.

K-2.431.1.18.2023.8.JP/DK/ARu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Przedmiot kontroli	Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków na podstawie przepisów ustawy Kodeks postępowania administracyjnego.
Nazwa i adres organu kontrolującego	Wojewoda Zachodniopomorski, ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin
Nazwa i adres organu kontrolowanego	Rada Miejska w Maszewie, zwana dalej <i>Radą</i> , Plac Wolności 2, 72-130 Maszewo
Osoba pełniące funkcję Przewodniczącego Rady w okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli	Pani Małgorzata Storma - Piotrowska
Okres objęty kontrolą	Od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 14 kwietnia 2023 r.
Kontrolujący	Pani Justyna Pintowska* - inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, <i>kierownik zespołu kontrolnego</i> ; Pani Anna Rusakowicz - starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie; Pan Dawid Kasprzyk - starszy inspektor w Wydziale Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie. *Kontroler w okresie prowadzenia kontroli zajmował stanowisko starszego inspektora.
Nr upoważnienia	Nr 26/23 z dnia 13 kwietnia 2023 r.
Kryteria prowadzenia kontroli	legalność, rzetelność
Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli	Art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 t.j. z późn. zm.), zwanej dalej <i>Kpa</i> .
Termin kontroli	17-18, 20 kwietnia 2023 r.
Rodzaj i tryb kontroli	planowa, tryb zwykły
Obszar kontroli: Sposób przyjmowania i załatwiania skarg oraz wniosków.	
Podstawa prawna	Art. 223 § 1 Kpa: <i>Organy państwowe, organy samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych - rozpatrują oraz załatwiają skargi wnioski w ramach swojej właściwości.</i>

Osoba udzielająca wyjaśnień w trakcie kontroli	Pani Małgorzata Storma – Piotrowska, Przewodnicząca Rady Miejskiej w Maszewie, zwana dalej <i>Przewodniczącą</i> .
<p>Ustalenia kontroli:</p> <p>Zakres działania i zadania Rady w okresie objętym kontrolą określał Statut Gminy Maszewo wprowadzony uchwałą Nr XXXIII/256/06 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 29 czerwca 2006 r. (z późn. zm.), zwany dalej <i>Statutem</i>. Zapisy Statutu zawierały uregulowania odnoszące się do zasad i trybu działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, do czego zobowiązuje art. 18b ustawy o samorządzie gminnym¹.</p> <p>W piśmie z dnia 19 kwietnia 2023 r. Przewodnicząca wyjaśniła, że zgodnie z <i>regulaminem wewnętrznym Referatu Obsługi Rady i Jednostek Pomocniczych Urzędu Miejskiego w Maszewie oraz zakresem obowiązków Kierownika Referatu „prowadzenie dokumentacji związanej z przyjmowaniem i rozpatrywaniem skarg i wniosków przez Radę Miejską” należy do Kierownika Referatu</i>. Powyższe stanowiło realizację dyspozycji § 3 ust. 1 rozporządzenia ws. skarg i wniosków². (dowód: akta kontroli str. 147)</p> <p>Informacja o dniach i godzinach przyjmowania obywateli w sprawach skarg oraz wniosków umieszczona została w siedzibie Rady, czym wypełniono dyspozycję art. 253 § 4 Kpa. Ustalono, że Przewodnicząca przyjmowała obywateli we wskazanym zakresie w każdy poniedziałek od godz. 14:00 do 16:00. Powyższe ustalenia odpowiadały dyspozycji art. 253 § 3 Kpa.</p> <p>W okresie objętym kontrolą, w prowadzonym papierowo przez Referat Organizacyjny Spraw Obywatelskich i Promocji (wspólnie dla Rady i Burmistrza) centralnym rejestrze skarg i wniosków (zwanym dalej <i>rejestrem</i>), do organu stanowiącego i kontrolnego Gminy wpłynęło 8 skarg, z czego:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w 2020 r. – 3 skargi, w tym 1 wycofano (poz. 2 w Tabeli), ➤ w 2021 r. – 1 skarga, wycofana (poz. 6 w Tabeli), ➤ w 2022 r. – 2 skargi, ➤ w 2023 r. (do dnia kontroli) – 2 skargi. <p>Przedmiotowy rejestr zawierał niezbędne elementy umożliwiające kontrolę przebiegu i terminowości wpływających spraw. Kontrolujący zwracają jedynie uwagę na potrzebę odnotowywania w nim informacji, które z załatwianych przez Radę skarg i wniosków wpłynęły od innego organu na podstawie art. 231 § 1 Kpa, dzięki czemu rejestr będzie stanowił odwzorowanie poszczególnych etapów postępowania skargowo – wnioskowego. (dowód: akta kontroli str. 21-27)</p> <p>W odniesieniu do skarg ujętych pod poz. 2 i 6 w Tabeli ustalono, że zostały one wycofane przed upływem terminu na wydanie rozstrzygnięcia.</p> <p>Ponadto w toku kontroli stwierdzono, że do Rady w 2020 r. wpłynęły 2 wnioski, których nie zakwalifikowano jako wnioski w rozumieniu Działu VIII Kpa, a w konsekwencji nie ujęto ich w rejestrze oraz nie nadano im symboli klasyfikacyjnych określonych w rozporządzeniu ws. instrukcji kancelaryjnej³ dla postępowań skargowo – wnioskowych, co stanowiło naruszenie art. 254 Kpa. Szczegółowy opis stwierdzonego uchybienia ujęty został w części: <i>Zakres, przyczyny i skutki</i></p>	

¹ Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 t.j. z późn. zm.).

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46), zwane dalej *rozporządzeniem ws. skarg i wniosków*.

³ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. z 2011 r., Nr 14, poz. 67), zwane dalej *rozporządzeniem ws. instrukcji kancelaryjnej*

stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybienia.

Nie stwierdzono spraw wnoszonych ustnie do protokołu.

Szczegółowej analizie poddano wszystkie **10 spraw**, których sygnatury ujęte zostały w poniższej Tabeli.

Tabela

Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy	Lp.	Sygnatura sprawy
2020 r.					
1.	BR.1510.1.2020.MO	2.	BR.1510.2.2020.MO	3.	BR.1510.4.2020.MO
4.	BR.0004.254.2020.JB ^w	5.	BR.0004.10.2020.MO ^w		
2021 r.					
6.	BR.1510.1.2021.MO				
2022 r.					
7.	BR.1510.1.2022.MO	8.	BR.1510.2.2022.MO		
2023 r.					
9.	BR.1510.1.2023.MO	10.	BR.1510.2.2023.MO		

^w wnioski

W toku kontroli ustalono, że Rada:

- każdorazowo prawidłowo określała właściwość organów do rozpatrzenia sprawy,
- zawierała w zawiadomieniach o sposobie załatwienia sprawy wszystkie elementy wymienione w art. 238 § 1 Kpa.

Analiza kontrolowanych spraw pozwoliła na ustalenie, że:

- w przypadku wniosków ujętych pod poz. 4 i 5 w Tabeli, podmiot kontrolowany:
 - nie zakwalifikował tych spraw jako wnioski w rozumieniu Działu VIII Kpa, a w konsekwencji nie ujął ich w rejestrze oraz nie nadał im symboli klasyfikacyjnych określonych w rozporządzeniu ws. instrukcji kancelaryjnej dla postępowań skargowo – wnioskowych, co stanowiło naruszenie art. 254 Kpa;
 - nie załatwił wniosków w terminie określonym w art. 244 w zw. z art. 237 § 1 Kpa, jak również nie zawiadomił wnioskodawcy o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia ww. spraw oraz o przewidywanym terminie ich załatwienia (art. 245 Kpa);
- w 4 przedłożonych do kontroli aktach spraw (poz. 1, 3 - 4, 10 w Tabeli) nie przekazano skarżącemu/wnioskodawcom, w myśl art. 226a, informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679⁴;
- w 6 sprawach naruszono przepisy art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa, poprzez:
 - przesłanie zawiadomienia o niezakończonym w terminie bez pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia (poz. 1, 3, 6 - 9 w Tabeli);
 - podpisanie ww. pism przez osobę nieupoważnioną do działania w imieniu organu (poz. 6 - 9 w Tabeli).

Szczegółowy opis stwierdzonego uchybienia ujęty został w części: *Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybienia.*

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybienia:

nieprawidłowości:

- w sprawach ujętych pod poz. 4 i 5 w Tabeli nie załatwiono wniosków w terminie określonym w art. 244 w zw. z art. 237 § 1 Kpa, jak również nie zawiadomiono wnioskodawcy

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L.2016.119.1 z dnia 2016.05.04), zwane dalej *RODO*.

o czynnościach podjętych w celu jego rozpatrzenia oraz o przewidywanym terminie ich załatwienia (art. 245 Kpa). (dowód: akta kontroli str. 70-89)

Przewodnicząca pismem z dnia 19 kwietnia 2023 r. wyjaśniła, że *sprawa znak: BR.0004.254.2020.JB wniosek Parafii (...) wpłynął do organu w dniu 25 sierpnia 2020 r. Rozpatrywany był na sesji nr XXIII w dniu 30 września 2020 r., w której uczestniczył proboszcz parafii. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie. Pismo przekazujące podjętą uchwałę zostało wysłane do wnioskodawcy w dniu 19 października 2020 r.*

(dowód: akta kontroli str. 148)

Zgodnie z art. 245 Kpa, w przypadku niezałatwienia wniosku w terminie miesiąca należy zawiadomić wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu jego rozpatrzenia oraz o przewidywanym terminie załatwienia. W toku czynności kontrolnych nie przedłożono pism wskazujących na zastosowanie dyspozycji ww. przepisu. W związku z powyższym uznać należy, że organ nie wywiązał się z realizacji przepisu art. 245 Kpa. Obowiązki wskazane w treści tego artykułu mają na celu pogłębianie zaufania obywateli do organów administracji publicznej poprzez ich bieżące informowanie o etapie rozpatrywania sprawy oraz o czynnościach jakie dotychczas zostały podjęte.

- w sprawach ujętych pod poz. 1, 3 - 4, 10 w Tabeli nie wystosowano do stron informacji, o których mowa w art. 226a Kpa;

Na powyższą okoliczność w piśmie z dnia 19 czerwca 2023 r. Przewodnicząca wyjaśniła, że *w przypadkach, o których mowa nie dopełniono tego obowiązku.*

(dowód: akta kontroli str. 147)

Zgodnie z wykładnią powyższego artykułu, organy właściwe do rozpatrzenia skarg i wniosków powinny przekazywać informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679 przy pierwszej czynności skierowanej do skarżących/wnioskujących. Ponadto wykonanie ww. czynności powinno znajdować potwierdzenie w aktach sprawy.

- w 6 sprawach organ naruszył przepisy art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa, poprzez:
 - przesłanie zawiadomienia o niezałatwieniu sprawy w terminie bez pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia (poz. 1, 3, 6 - 9 w Tabeli);(dowód: akta kontroli str. 31, 51, 59, 96, 109, 131)

W dniu 19 kwietnia 2023 r. Przewodnicząca wyjaśniła, że *w sprawach, o których mowa pracownik nie dopełnił obowiązku umieszczenia pouczenia o prawie wniesienia ponaglenia.*

(dowód: akta kontroli str. 147)

Zgodnie z zapisami art. 36 § 1 Kpa w zawiadomieniu o niezałatwieniu sprawy w terminie należy podać przyczyny zwłoki, wskazać nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczyć o prawie do wniesienia ponaglenia. Brak takiego zapisu pozbawia stronę wiedzy o przysługujących jej prawach.

- podpisanie zawiadomienia o niezałatwieniu sprawy w terminie przez osobę nieupoważnioną do działania w imieniu organu (poz. 6 - 9 w Tabeli);
- (dowód: akta kontroli str. 59, 96, 109, 131)

W piśmie z dnia 19 kwietnia 2023 r. Przewodnicząca wskazała, że *zgodnie z art. 18b ustawy o samorządzie gminnym rada gminy rozpatruje skargi na działania wójta i gminnych jednostek organizacyjnych; wnioski oraz petycje składane przez obywateli, w tym celu powołuje komisję skarg, wniosków i petycji. Stosownie do zapisów § 46 ust. 1 pkt 3 Statutu Gminy Maszewo przewodniczący komisji czuwa nad prawidłową obsługą komisji, podpisuje pisma i dokumenty, protokoły z posiedzeń komisji.*

(dowód: akta kontroli str.59, 96, 109)

W wyżej wskazanych sprawach zawiadomienia o niezłaatwieniu skargi w terminie podpisywał Przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Wskazać należy, że zgodnie z brzmieniem art. 36 Kpa: *o każdym przypadku niezłaatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony*. Nie budzi wątpliwości fakt, że Komisja Skarg, Wniosków i Petycji nie jest organem administracji publicznej, a jedynie organem wewnętrznym, powołanym w drodze uchwały przez radę miejską lub radę gminy. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, jako organ pomocniczy, może jedynie przedstawiać propozycję rozstrzygnięcia skargi lub wniosku. Nie posiada natomiast żadnych uprawnień do reprezentowania organu administracji publicznej w korespondencji ze skarżącymi/wnioskującymi.

uchybiecie:

- w przypadku spraw ujętych pod poz. 4 i 5 w Tabeli stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie zakwalifikował tych spraw jako wnioski z Działu VIII Kpa, a w konsekwencji nie ujął ich w rejestrze oraz nie nadał im symboli klasyfikacyjnych określonych w rozporządzeniu ws. instrukcji kancelaryjnej dla postępowań skargowo – wnioskowych, co stanowiło naruszenie art. 254 Kpa;

(dowód: akta kontroli str. 21-27, 70-89)

W dniu 19 kwietnia 2023 r. Przewodnicząca wyjaśniła, że *odnośnie spraw, o których mowa tj. BR.0004.254.2020.JB i BR.0004.10.2020.MO, pracownik zarejestrował je jako pisma, które wpłynęły do Przewodniczącego Rady Miejskiej i nadał znak z instrukcji kancelaryjnej jako korespondencja do przewodniczącego, dlatego też nie zostały ujęte w rejestrze skarg i wniosków*.

(dowód: akta kontroli str. 147)

Zastosowane przez organ kontrolowany symbole klasyfikacyjne 0004 nie dotyczą wniosków rozpatrywanych zgodnie z Działem VIII Kpa. Zgodnie z instrukcją kancelaryjną, dla spraw podlegających złaatwieniu przez organ, winien być stosowany symbol klasyfikacyjny 1510, tj. skargi i wnioski złaatwiane bezpośrednio. Nadawanie pismom należytego oznaczenia sprawy określonego w wyżej wskazanej instrukcji oraz ujmowanie ich w rejestrze ułatwia kontrolę przebiegu i terminów złaatwiania poszczególnych skarg i wniosków. Przypomnieć również należy, iż znak sprawy stanowi obowiązkowy i niezmienny element pism tworzonych w ramach danego postępowania, pozwalając na jednoznaczne odtworzenie jego przebiegu. Właściwe rejestrowanie skarg i wniosków porządkuje również system ich rozpatrywania, co przekłada się m.in. na terminowość ich złaatwiania oraz usprawnia czynności nadzorcze.

Ocena obszaru kontroli	<i>Pozytywna z nieprawidłowościami</i>
Wpis do książki kontroli	4/23
Podsumowanie ustaleń w podmiocie kontrolowanym	<u>nieprawidłowości:</u> <ul style="list-style-type: none">– w 4 sprawach organ nie wystosował do skarżących/wnioskujących informacji, o których mowa w art. 226a Kpa;– w 6 sprawach organ naruszył przepisy art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa poprzez przesłanie zawiadomienia o niezłaatwieniu sprawy w terminie bez pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia lub/i podpisanie ww. pism przez osobę nieuprawnioną;

	<ul style="list-style-type: none"> – w 2 sprawach podmiot kontrolowany nie załatwił wniosków w terminie określonym w art. 244 w zw. z art. 237 § 1 Kpa, jak również nie zawiadomił wnioskodawcy o czynnościach podjętych w celu ich rozpatrzenia oraz o przewidywanym terminie ich załatwienia (art. 245 Kpa) <p>uchybie: W przypadku wniosków ujętych pod poz. 4 i 5 w Tabeli stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie zakwalifikował tych spraw jako wnioski z Działu VIII Kpa, a w konsekwencji nie ujął ich w rejestrze oraz nie nadał im symboli klasyfikacyjnych określonych w rozporządzeniu ws. instrukcji kancelaryjnej dla postępowań skargowo – wnioskowych, co stanowiło naruszenie art. 254 Kpa;</p>
<p>Wnioski dotyczące uzyskanych efektów zrealizowanego zadania</p>	<p>W ocenie zespołu kontrolnego organ wdrożył rozwiązania zapewniające organizację przyjmowania interesantów w sprawach skarg i wniosków, a także podjął działania zmierzające do zaspokojenia potrzeb ludności. Każdorazowo Rada podejmowała działania mające na celu rozpatrzenie skarg i wniosków. Ponadto organ w większości spraw informował skarżących/wnioskodawców o kolejnych etapach prowadzonych postępowań. Niemniej jednak mając na względzie stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego, zwrócono uwagę na konieczność:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nadawania sprawom właściwych symboli klasyfikacyjnych oraz ujmowania ich we właściwych ewidencjach; – przekazywania skarżącym informacji o których mowa w art. 226a Kpa; – każdorazowego rozpatrywania spraw w ustawowych terminach i pouczenia/zawiadamiania skarżących/wnioskodawców o przysługujących im prawach. <p>Wylimitowanie przez organ kontrolowany powyższych nieprawidłowości przyczyni się do prowadzenia ww. postępowań zgodnie z obowiązującymi przepisami, jak również pogłębi zaufanie obywateli do organów administracji publicznej.</p>
<p>Zalecenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – dochowywać obowiązku informacyjnego dotyczącego przetwarzania danych osobowych przy rozpatrywaniu skarg, zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 226a Kpa; – zamieszczać w zawiadomieniach o niezakończonym sprawie w terminie wszystkie wymagane elementy, w tym pouczenie, zgodnie z zapisami art. 36 w zw. z art. 237 § 4 Kpa; – podejmować działania w ramach prowadzonych postępowań skargowych wyłącznie przez osoby posiadające stosowne upoważnienie do reprezentowania organu we wskazanym zakresie; – załatwiać wnioski w terminie określonym w art. 244 w zw. z art. 237 § 1 Kpa, a w przypadku niemożności dochowania wskazanego terminu zawiadamiać wnioskodawcę o czynnościach podjętych w celu rozpatrzenia wniosku oraz o przewidywanym terminie jego załatwienia (art. 245 Kpa); – nadawać sprawom właściwe symbole klasyfikacyjne oraz ujmować je we właściwych ewidencjach, zgodnie z brzmieniem art. 254 Kpa.

Pouczenie	<ul style="list-style-type: none">- od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze,- o podjętych działaniach, mających na celu realizację zaleceń pokontrolnych, proszę poinformować mnie za pośrednictwem Wydziału Kontroli Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.
Podpis kierownika jednostki kontrolującej	z upoważnienia WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO Mateusz Wagemann II WICEWOJEWODA ZACHODNIOPOMORSKI